

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران

وزارت کار و امور اجتماعی

بسمه تعالیٰ
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل هرسکار

گروه شغلی کشاورزی امور باغی و زراعی

کد ملی آموزش شغل

۶-۲۷/۴۷/۱/۳

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۰/۴/۱
مدت اعتبار استاندارد: از تاریخ ۱۳۹۳/۴/۱ تا تاریخ ۱۳۹۰/۴/۱

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۶-۴۷/۴۷/۱/۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی (امور زراعی - باگی) :
خانم ها زهرا مرادی شکوریان ، سهیلا رحمتی و مهدیه واعظ سلطانی و آقای ارزنگ بهادری (سرگروه)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

-
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

- شرح استاندارد شغل
- طول دوره آموزش
- بودجه بندی
- صلاحیت حرفه ای مریبان
- محتوای استاندارد شغل
- محتوای استاندارد آموزش
- لیست تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی
- فهرست منابع آموزشی ، اینترنت

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فني و حرفه اي کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۰۰۹۹۵۶۵۶

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهییه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبه	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	معصومه جواد	لیسانس	مهندس کشاورزی	مربی	۲ سال	تلفن ثابت: ۳۳۱۰۳۷۲۵ تلفن همراه: ۰۹۱۲۵۱۹۴۷۵۹ ایمیل: آدرس:
۲	داریوش طاهری	لیسانس	مهندس کشاورزی	کارشناس	۱۰ سال	تلفن ثابت: ۰۹۳۶۹۱۷۷۸۷۲۶ تلفن همراه: ۰۹۱۲۵۹۷۷۸۷۲۶ ایمیل: آدرس:
۳	رضا صائمیان	لیسانس	مهندس کشاورزی	کارشناس	۱۲ سال	تلفن ثابت: ۰۹۱۲۵۰۶۳۱۱۲ تلفن همراه: ۰۹۱۲۵۰۶۳۱۱۲ ایمیل: آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود.

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفا در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی بینند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاویت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفة ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

مالحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :

هرس کار

شرح استاندارد آموزش شغل:

هرس کار شغلی است از گروه کشاورزی (امور باعی و زراعی) که وظایفی از قبیل : هرس گیاهان زینتی، درختان میوه، درختان میوه خزان دار و همیشه سبز و مرکبات را در بر دارد و با مشاغلی مانند فروشنده‌گان ابزار و تجهیزات کشاورزی، باغداران و تولید کنندگان گل‌ها و گیاهان زینتی و... در ارتباط است.

ویژگی‌های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمائی

حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی

مهارت‌های پیش نیاز : ندارد

طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش	:	۷۵ ساعت
- زمان آموزش نظری	:	۱۷ ساعت
- زمان آموزش عملی	:	۵۸ ساعت
- زمان کارورزی	:	- ساعت
- زمان پرورش	:	- ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی : %۲۵

- عملی : %۶۵

- اخلاق حرفه ای : %۱۰

صلاحیت‌های حرفه ای مربیان :

لیسانس مهندسی کشاورزی گرایش باغبانی با دو سال سابقه کار مفید در رشته مورد نظر

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

هرس کار به شغلی اشاره دارد که به هرس درختان مثمر و غیر مثمر و سایر گیاهان زینتی می پردازد

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

PRUNINGER

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

طرح فضای سبز

کارگر فضای سبز

باغبان

تولید کنندگان گیاهان مثمر و غیر مثمر

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع مراجعه به وزارت کار طبق سند و مرجع ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

- شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عنوان
۱	هرس گیاهان زینتی
۲	هرس درختان میوه
۳	هرس درختان میوه خزان دار
۴	هرس درختان میوه همیشه سبز
۵	هرس مرکبات
۶	

¹. Occupational / Competency Standard

³. Competency / task

عنوان :

هرس گیاهان زینتی

زمان آموزش

جمع	عملی	نظری
۱۶	۱۱/۵	۴/۵

تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
	قیچی هرس	۰,۵	دانش :
			- نمو و رشد گیاهان زینتی
			- نحوه غذا سازی گیاهان زینتی
			- زمان انجام هرس انواع گیاهان زینتی
			- انواع درختچه ها و درختان زینتی
			- مفهوم سرشارخه زنی و بوته سازی
			- مفهوم شکل سازی و درهم بافت
			- ابزار و تجهیزات
			- زمان مناسب هرس
			مهارت :
			- هرس(فرم دهی) انواع درختان و درختچه های زینتی
			- سرشارخه زنی درختچه های زینتی
			- بوته سازی درختچه های زینتی
			- بازسازی درختان و درختچه های مسن تر
			- فرم دهی گیاهان بالا رونده
			- کار با ابزار و تجهیزات
			- انجام شکل سازی و درهم بافت
			نگرش :
			- دقیقت در هنگام هرس درختان و درختچه های زینتی
			- دقیقت در زمان انجام هرس
			ایمنی و بهداشت :
			- رعایت نکات ایمنی در حین عملیات هرس
			- استفاده از دستکش و کلاه ایمنی در هنگام کار
			توجهات زیست محیطی :
			- دفع مناسب ضایعات اندام های گیاه در هنگام هرس

عنوان :	زمان آموزش		
	جمع	عملی	نظری
	۱۰	۷	۳
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
-قیچی هرس	دانش :		
-اسلايد	-انواع درختان میوه		
-رایانه	-انواع هرس درختان میوه		
-دستکش	-روشهای هرس درختان میوه		
-اره برقی	-مفهوم بازسازی درختان میوه		
-نرdban	-ابزار و تجهیزات		
-چسب هرس	-زمان مناسب هرس		
-اره	مهارت :		
	-انتخاب درختان میوه جهت انجام هرس		
	-انجام هرس به روشهای مختلف		
	-بازسازی درختان میوه		
	-انتخاب ابزار هرس و کاربرد آن		
	-تعیین زمان مناسب هرس		
	نگرش :		
	-ضدغفونی ابزار هرس برای جلوگیری از شیوع و انتقال بیماریها از یک درخت به درخت دیگر		
	-دقت در انجام هرس		
	-دقت در زمان انجام هرس		
	ایمنی و بهداشت :		
	-رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در هنگام هرس		
	-استفاده از دستکش در هنگام هرس		
	توجهات زیست محیطی :		
	-دفع مناسب ضایعات اندامهای گیاه در هنگام هرس		

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۰	۸	۲		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتب				
-قیچی هرس					
-اسلايد	دانش :				
-رايانه	- انواع درختان میوه خزان دار				
-دستکش	-روشهای هرس درختان میوه خزان دار				
-اره برقی	-ابزار مناسب هرس				
-نردهان	-زمان مناسب هرس درختان میوه خزان دار				
-چسب هرس	مهارت :				
-مواد ضد عفونی کننده	-انتخاب درختان میوه خزان دار جهت انجام عملیات هرس				
-الكل	-انجام هرس به روش های مختلف				
	-انتخاب ابزار هرس و بکاربردن آن				
	-تعیین زمان مناسب هرس درختان میوه خزان دار				
	نگرش :				
	-ضد عفونی ابزار هرس برای جلوگیری از شیوع و انتقال بیماریها از یک درخت به درخت دیگر				
	-دقت در انجام هرس				
	-دقت در زمان انجام هرس				
	ایمنی و بهداشت :				
	-رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در هنگام هرس				
	-استفاده از دستکش در هنگام هرس				
	توجهات زیست محیطی :				
	-دفع مناسب ضایعات اندامهای گیاه در هنگام هرس				

	زمان آموزش			عنوان :	
	جمع	عملی	نظری		
	۸	۶,۵	۱,۵		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- قیچی هرس	دانش :				
- اسلاید	- انواع درختان میوه همیشه سبز				
- رایانه	- روش‌های هرس درختان میوه همیشه سبز				
- دستکش	- زمان مناسب هرس درختان میوه همیشه سبز				
- اره برقی	مهارت :				
- نرdban	- انتخاب درختان میوه همیشه سبز جهت انجام عملیات هرس				
- چسب هرس	- انجام هرس به روش‌های مختلف				
- مواد ضد عفونی کننده	- تعیین زمان مناسب هرس درختان میوه همیشه سبز				
- الکل	نگرش :				
	- ضد عفونی ابزار هرس برای جلوگیری از شیوع و انتقال بیماریها از یک درخت به درخت دیگر				
	- دقیق در انجام هرس				
	- دقیق در زمان انجام هرس				
	ایمنی و بهداشت :				
	- رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در هنگام هرس				
	- استفاده از دستکش در هنگام هرس				
	توجهات زیست محیطی :				
	- دفع مناسب ضایعات اندامهای گیاه در هنگام هرس				
	-				

	زمان آموزش				عنوان :
		جمع	عملی	نظری	
		۱۳	۱۰	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
-قیچی هرس -اسلاید -رایانه -دستکش -اره برقی -نرdban -چسب هرس - مواد ضد عفونی کننده -الكل					دانش : - انواع درختان مرکبات -روشهای هرس درختان مرکبات -زمان مناسب هرس درختان مرکبات مهارت : -انتخاب درختان مرکبات جهت انجام عملیات هرس -انجام هرس به روشهای مختلف - تعیین زمان مناسب هرس درختان مرکبات -استفاده از ابزار هرس نگرش : - خدعاً عفونی ابزار هرس برای جلوگیری از شیوع و انتقال بیماریها از یک درخت به درخت دیگر - دقیقت در انجام هرس - دقیقت در زمان انجام هرس ایمنی و بهداشت : - رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در هنگام هرس - استفاده از دستکش در هنگام هرس توجهات زیست محیطی : - دفع مناسب ضایعات اندامهای گیاه در هنگام هرس

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	اره	برقی بزرگ	۱	
۲	نردهان	چوبی دو طرفه	۳	
۳	لوازم کمک های اولیه	ست کامل هلال احمر	۱ ست	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مواد شیمیایی تنک کن	مخصوص هر گیاه	۱	
۲	چسب هرس	جامد	۱	
۳	چسب هرس	مایع	۱	

توجه:

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	باغبانی دسته بلند و کوتاه	۱۵	
۲	اره	تر بر و خشک بر	۵	
۳	چاقو	پیوند	۱۵	
۴	فیچی	پنوماتیک	۱۵	
۵	دستکش کار	پلاستیکی	۱۵	

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	متترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	هرس گل ها و درختان میوه	جان وار کولویسیوس	عبدالله خدیوی	۱۳۹۰	تهران	مرزدانش

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزو	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	سیستم های هرس و تربیت برای زیتون کاری های جدید	۱۳۸۷	ریکاردو گوکسای و کلادیو کانیتینی	کاظم ارزانی - عیسی ارجی - تیمور جوادی	تهران	نشر آموزش کشاورزی	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	www.iccim.ir
2	wwwiranik.com
3	www.hysun.blog.ir
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	